

De Burgers van Maastricht door Atelier Les Deux Garçons 2023

(for English version, scroll down)

In 2023 organiseert het Maastrichtse kunstvakonderwijs de viering van zijn 200-jarig bestaan. Tijdens dit Jubileumjaar kwamen ook de geschiedenis van de instelling en de Academische Gipsotheek Maastricht aan bod. Dit laatste betreft een collectie van bijna vijfhonderd gipsen afgietsels van objecten van kunsthistorisch belang, die voor het geven van tekenonderwijs sinds 1823 zijn aangekocht door de gemeente Maastricht. De afgietsels van kunsthistorische beelden, architectuurfragmenten en voorbeelden van mens- en dieranatomie bevinden zich nog altijd op de plaats van haar oorsprong binnen het kunstonderwijs aan het Herdenkingsplein.

Door de eigentijdse vertaling van die verzameling gipsen sculpturen in het kunstwerk van Atelier Les Deux Garçons wordt deze historische link zichtbaar en navoelbaar. De uit mens- en diervormen samengestelde beelden roepen associaties op met de Griekse wereld van sagen en mythen: de fabeldieren en de mengvormen tussen mens en god en mens en dier, die we uit die wereld kennen. Maar ook een middagje gamen of series streamen op het internet, levert zonder moeite een klein legertje mengvormen op, waar mensen zich vandaag de dag mee kunnen identificeren. Daarmee raken les Deux Garçons echter ook aan datgene wat binnen de normen van veel samenlevingen als afwijkend beschouwd wordt en wat bij ons pas de laatste decennia door steeds bredere lagen van de bevolking geaccepteerd wordt. Homofilie, transgenders, het non-binair zijn. Tussen verschillende vormen 'in hangen', uit meerdere vormen 'samengesteld' zijn. 'Anders' zijn.

De naam van de beeldengroep *De Burgers van Maastricht* is een directe verwijzing naar de *Burgers van Calais* van Rodin uit 1886 dat de zes burgers, die hun eigen leven aanbieden aan de Engelse bezetter van 1347, om in ruil voor hun levens, de stad te sparen. Deze blijk van opofferingsgezindheid leidde niet alleen tot het sparen van de stad, maar ook tot het sparen van de levens van de opofferingsgezinde burgers zelf.

De Burgers van Maastricht kunnen ook op grond van de geschiedenis van Maastricht tijdens de Tweede Wereldoorlog met *De Burgers van Calais* vergeleken worden. De stille en waardige houding van de burgers van Calais kan vergeleken worden met de houding van het Limburgs verzet: niet luid en gewelddadig, maar stil en ongewapend. Het geweldloos humanitair verzet in de Tweede Wereldoorlog, zoals A.P.M. Cammaert het kenschetst in zijn boek *Het verborgen front*, dat opkwam voor hen die als 'de ander' werden weggezet, maar die door menig Limburger als gewoon 'aan ons eigen' gekend waren. De Burgers van Maastricht vragen stilzwijgend om in hun eigenheid gekend, erkend en geaccepteerd te worden. De plaatsing van *De Burgers van Maastricht* op het Herdenkingsplein te Maastricht is daarom zelfs speciaal te noemen.

Deze beeldengroep is tot stand gekomen dankzij Zuyd Hogeschool, Gemeente Maastricht, Atelier les Deux Garçons, Laudy Bouw en ontwikkeling Tim van Neer, DSM Catharien Romijn, Art Hotel Rotterdam, Amsborgh Investments B.V., Maya Meijer-Bergmans, Inge Meijer, Kees en Willemien Halkes, Jac en Miny Defauwes, Serhat Celik, Rob Henquet, Ronald Bax en Frank Lunenburg.

***De Burgers van Maastricht* by Atelier Les Deux Garçons 2023**

In 2023, the Maastricht Institute of Arts will be hosting celebrations of its 200th anniversary. This anniversary year also offered an occasion to focus on the history of the institution and the Academische Gipsotheek Maastricht (the university plaster cast library). This library, which includes almost five hundred plaster casts of objects with an art-historical value purchased by the Municipality of Maastricht, was begun in 1823 as a teaching aid for drawing classes and is still in use today. The casts of sculptures relevant to art history, architectural fragments, and examples of human and animal anatomies are still stored at their original location at the art institute on Herdenkingsplein square.

Atelier Les Deux Garçons has translated this collection of plaster casts into a contemporary work of art that renders this historical link visible and tangible. Composed of human and animal forms, the statues echo the fabled animals and human-animal hybrids of famous Ancient Greek sagas and myths. But even a modern afternoon spent gaming or streaming series soon leads to an array of blends and hybrids that people identify with today. In that sense, Les Deux Garçons' work also touches on what is considered abnormal in many societies and which, within the Dutch context, has only in the previous decade found acceptance among increasingly wider sections of the population. Homophiles, transgender people, identifying as non-binary. Being 'suspended' between different forms, being 'composed' of multiple forms, being 'different'.

The name of the group of sculptures – *De Burgers van Maastricht* (The Citizens of Maastricht) – is a direct reference to the 1886 piece *Burghers of Calais* by Rodin, which depicts six citizens offering their own lives to the English besieging army in 1347, in return for the salvation of the city. This show of sacrifice led not only to the lifting of the siege, but also saved the lives of the six *burghers* themselves.

De Burgers van Maastricht can also be compared to *The Burghers of Calais* within the context of Maastricht's history during World War II. The quiet and dignified attitude of the citizens of Calais is not unlike the response of the Limburg resistance: not raucous and violent, but silent and unarmed. This is the type of non-violent resistance in World War II, as described by A.P.M. Cammaert in his book *Het verborgen front* (The Hidden Front), that stood up for those who were dismissed as 'other' but whom many a Limburger considered 'one of us'. *De Burgers van Maastricht* silently ask to be known, recognized, and accepted in their individuality. In that sense, the placement of *De Burgers van Maastricht* on Herdenkingsplein square (in Dutch: 'remembrance square') Maastricht is truly special.

The creation of this group of statues was made possible by:

Zuyd University of Applied Sciences, the Municipality of Maastricht, Atelier les Deux Garçons, Laudy Bouw en ontwikkeling Tim van Neer, DSM Catharien Romijn, Art Hotel Rotterdam, Amsborgh Investments B.V., Maya Meijer-Bergmans, Inge Meijer, Kees en Willemien Halkes, Jac en Miny Defauwes, Serhat Celik, Rob Henquet, Ronald Bax en Frank Lunenburg.